

borcz — Bartha, Biberach — Fánecs, Melinda — Lendvayné Hivatal Anikó, Gertrudisz pedig Laborfalvi Róza.

Ilyen kitűnő szereposztásban aligha látjuk többé Bánk bánt a színpadon.

(Pataki József.)

*

Bánk bán előadásai:

Kassa, 1833. febr. 15. *Udvarhelyi* Miklós jutalomjátékára. II. Endre, Magyarok királya: *Szerdahelyi úr*, (Sz. József); Gertrudisz királyné: *Kántorné asszony*; Béla, Endre, Mártha, Ottó kis gyermekeik: *Szerdahelyi Etelka*, *Szerdahelyi Kálmán*, *Telepi Mili*; Ottó: *Egressy úr* (Gábor); Bánk bán: *Bartha úr*; Melinda, a felesége: *Déryné asszony*; Soma, fiacskájok: *Telepi Károly*; Mikhál bán: *Udvarhelyi úr* (Miklós); Simon bán: *Kubay úr*; Egy zászlós úr: *Pály úr*; Petur bán, Bichori Főispán: *Szentpétery úr*; Myska bán: *Demjén úr*; Sólom mester: *Haslani úr*; Bendeleiben Isidóra: *Pályné asszony*; Egy udvornik: *Latabár úr*; Biberach: *Megyeri úr*; Tiborc, paraszt: *Szilágyi úr* (Pál); Békétlenek: *Telepy úr*, *Király úr*. — Kolozsvárott, 1834. aug. 30. *Egressy* Gábor jutalomjátékára. II. Endre: *Szerdahelyi József*; Gertrúd: *Széppataki Johanna*; Ottó: *Egressy Gábor*; Bánk bán: *Lendvay Márton*; Petúr: *Szentpétery Zsigmond*, Mikhál: *Udvarhelyi Miklós*, Simon: *Kubay Pál*, Melinda: *Déryné*, Izidóra: *Éder Lujza*, Tiborc: *Szilágyi Pál*, Biberach: *Éder György*. Debrecen: 1836. Bánk bán: *Baranyi*, Petúr: *Szerdahelyi*, Gertrúd: *Pályné*, Melinda: *Chiabayné*, Mikhál: *Nagy*, Izidóra: *Parázsóné* — Buda, 1835. febr. 27. *Kántorné* jutalomjátékára. Bánk bán: *Bartha János*, Petúr: *Tóth István*, Ottó: *Lendvay Márton*, Gertrudisz: *Kántorné*, Biberach: *Megyeri Károly*, II. Endre: *Marosi*, Melinda: *Lendvayné*, Tiborc: *Szöllőssy*, Mikhál bán: *Nagy József*, Egy békétlen: *Szigligeti Ede*. 1835. dec. 1-én azonban már *Lendvay Márton* játszotta Bánkot.

A budapesti Nemzeti Színházban 1839. márc. 23-án volt a bemutatója, *Egressy* Gábor javára, nagyon hatástalanul, mert mindössze egyszer került színre. *Laborfalvi Róza* volt Gertrudisz, *Lendvayné* Melindát játszotta, *Bartha János* Tiborcot, *Szentpétery Zsigmond* Petúrt és *Fánecs Lajos*

Biberachot. Erről az első előadásról *Vörösmarty Mihály* ezt a kritikát írta: »Mart. 23. A pesti m. színpadon először: *Bánk bán*. Eredeti szomorújáték 5 felvonásban. Írta: *Katona József*. (*Egressy* Gábor jutalomjátéka.) Sok tekintetben hiányos s némileg vad, de erővel teljes színmű, első s utolsó műve e nemből a' korán elhunytának. Legkevésbé sikerült Bánk bán karaktere, kiben nem látjuk azon szilárdságot, mely az általa elkövetett merész s nagy felelősségű tettehez kívántatik. Tökéletesebbek: Petur, Biberach, Ottó, Tiborc, Gertrud nem egészen érthető. Melinda a legnehezebb feladat az egészben, helyenként meglepőleg szerencsés vonásokkal van ábrázolva. Az egész mű mindenestre magasb tehetségre mutat, s nem hűtlen másolata a kornak, mely noha hanyatlásnak indult s a hajdani erőből vadságra fajult, mégis sok jeleivel bír a férfiaságnak s lovagi szellemnek. Drámai, sőt színihatás tekintetében végre a mű ritka tünemény, ha meggondoljuk, hogy akkor íratott, mikor dráma kevés, a színház bujdosó volt, s hogy a szerzőnek ez első munkája. Az előadás a gondosabbak közé számítható. Szentpéteri, amennyire hangja nem gátolá, jól adá az indulatos Petúrt; Barthát kívánnók többnyire így látni: mély és meghatározó érzéssel adá a szegény Tiborcot, valamint Fánecs igen kimért és jól talált játékkal a furfangos Biberachot. *Egressy* G. (Bánk) helyenként p. o. midőn a pártütőket s Petúrt csillapítja, midőn a királynénak szemrehányásokat tesz, jó, helyenként, kivált indulatkitöréseiben, érthetetlen, vagy egy kissé tulzó. Egyébiránt, mint mondók, Bánk bán karaktere leggyengébb az egész műben, s inkább szeretjük, ha egy kis tulzás által felriasszon, minthogy bágyadt előadás miatt egészen elessék.« (»*Athenaeum*«-ból.) — Hat esztendővel később, 1845. november 1-én tűzték csak újra műsorra, *Lendvay Márton* javára, aki ugyancsak Bánkot játszotta. Ez évben ötször adták elő; 1846-ban hétszer; 1847-ben ötször, 1848-ban szintén ötször, (ez évben utoljára dec. 29-én, Komáromyval Bánk szerepében), 1849-ben egyszer adták s ezután csak 1858. márc. 10-én került színre, *Tóth József* javára, miután az osztrák cenzúra betiltotta a hazafias mű előadását; ekkor új szerep-